

FISCALÍA PROVINCIAL
DE BARCELONA

SECCIÓN DE
MEDIO AMBIENTE Y URBANISMO

FISCAL DELEGAT

D.I. 559/20

SENYOR:

En relació amb les Diligències de Investigació num. 559/20 d'aquesta Secció de Medi Ambient, adjunto li notifico el Decret que s'ha acordat l'arxivament de data 14 de juliol passat.

Barcelona, 25 de julio de 2022

El Fiscal
ANTONIO PELEGRIN LOPEZ

COORDINADORA PER A LA SALVAGUARDA DEL MONTSENY
c/ Santa Fe, 52, 3r
08470 Sant Celoni

DILIGÈNCIES D'INVESTIGACIÓ 559/20
DECRET D'ARXIVAMENT.-
Medi Ambient

Antoni Pelegrín López, fiscal delegat de la secció de delictes contra el medi ambient i urbanisme, decideixo l'Arxivament d'aquestes diligències d'investigació per les següents raons:

Aquestes actuacions es van iniciar en data 23 de juny de 2020 per la Il·lma. Sra. Fiscal en Cap provincial, atès que es va rebre una denúncia en aquesta Fiscalia de les entitats ambientalistas *Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural, Seo Bird Life, Ecologistes en Acció de Catalunya i la Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny*, a on resumidament exposaven que en el curs mitjà del riu Tordera s'estaven fent actuacions amb maquinària pesada amb presumpta afectació greu de l'hàbitat i les espècies protegides que podien ocupar aquell espai, tot destacant que aquelles actuacions havien estat promogudes per l'Agència Catalana de l'Aigua.

Es va encarregar per la Fiscal en cap la tramitació d'aquestes diligències a aquesta secció de medi ambient i urbanisme. El mateix 22 de juny de 2020 es va oficialar per qui subscriu al Cap de l'Àrea Central de Medi Ambient de Mossos d'Esquadra per que s'investiguessin els fets. Aquesta tasca ha necessitat l'obtenció de tres pròrrogues que van ser atorgada per la Fiscalia General de l'Estat en dates 21 de desembre de 2020, 3 de juny de 2021 i 13 de desembre de 2021.

El passat 20 de juny es va rebre l'atestat confeccionat per aquella Àrea Central.

Segons es despèn de la investigació feta pels agents i conforme resulta d'aquell atestat i de les seves conclusions finals les actuacions denunciades i investigades i que es van realitzar sobre la llera del riu Tordera, especialment en el ser curs mitjà, van ser promogudes per l'ACA arran de les alteracions que el temporal Glòria havia causat en aquella entre els dies 20 i 23 de gener de 2020.

Aquella actuació de l'ACA es va fonamentar en una declaració d'emergència que va dictar el director d'aquell organisme el 18 de febrer de 2020, ordenant l'actuació immediata per a la reparació i reposició de les infraestructures afectades i la restitució del medi.

L'anterior decisió va ser la base per tal de contractar els treballs que es van considerar obres, servei i subministraments d'emergència, d'acord amb el que disposa l'art. 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

La direcció dels treballs la va portar a terme l'empresa *Hidrologia i Qualitat de l'Aigua SL (HQA)* i les actuacions van fer-se des del dia 8 d'abril fins

el 9 de juny de 2020. Han comprovat els agents, com també es desprèn de les fotografies que van adjuntar a la denúncia les entitats denunciants, que es va emprar maquinària pesada per fer aquelles tasques en la llera del riu Tordera i en les seves zones pròximes. L'execució d'aquells treballs la va portar a terme l'empresa *Drim Mediambient SL*.

De la informació facilitada per l'ACA als agents investigadors sobre aquells fets es posa de manifest que des del principi de la realització dels treballs l'ACA havia mantingut contacte amb els responsables de la *Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural* del Departament del Territori i Sostenibilitat per establir criteris d'actuació. Es comunica per aquell organisme que en tractar-se d'actuacions que es realitzaven fora d'un espai natural protegit es va considerar suficient la comunicació prèvia a aquella Direcció general de les actuacions, amb una antelació mínima d'una setmana abans de l'inici de les actuacions.

Els agents posen de manifest en el seu atestat que d'aquella informació de l'ACA es desprèn que les actuacions no es feien sobre espais naturals protegits i que malgrat que podria tractar-se d'hàbitats d'interès comunitari o que presentaven característiques per a la connectivitat ecològica no disposaven d'una concreta figura de protecció. Per tot això aquell organisme considerarà que les obres o actuacions no s'havien de sotmetre a la prèvia avaluació ambiental.

La Secció de Biodiversitat de la Direcció de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat abans referida va posar de manifest als agents els contactes amb l'ACA en relació a les actuacions anteriors per tal d'establir els criteris d'actuació i les vies de comunicació i col·laboració amb els organismes ambientals corresponents. No obstant es comunica que aquells contactes no van ser previs a les actuacions atès que es considera per aquella secció que no era preceptiu.

Consta que quan les actuacions denunciades van finalitzar es va contractar una empresa el 26 de juny de 2020 que va prestar el servei d'assistència ambiental per identificar i fer un seguiment d'aquelles actuacions que afectaven espais naturals protegits, per la qual cosa no es va estendre a les actuacions investigades.

Consta que l'ACA, a l'hora de promoure les actuacions en els espais denunciats no va tenir en compte ni va adoptar cap mesura específica per tal de valorar la repercussió negativa que aquelles actuacions urgents, fetes amb maquinària pesada, podrien tenir sobre espècies protegides que hi habitaven, com la llúdriga i el barb de muntanya.

Per altra banda, de l'informe emès *ad hoc* per la secció de biodiversitat i medi natural de la Direcció General de Polítiques ambientals les actuacions realitzades per l'ACA van tenir una afectació greu a un gran nombre d'espècies de fauna, flora i hàbitats rellevants, especialment per a la llúdriga i el barb de muntanya referits. Indica aquella secció que l'actuació es podia haver fet per emergència, com es va fer, però es podrien haver valorat els efectes d'aquella

actuació en relació a aquell hàbitat i aquelles espècies, la qual cosa hagués permès l'aplicació de mesures preventives que podrien haver evitat afectacions importants. No obstant l'anterior, el mateix informe d'aquella secció indica que les actuacions es van fer en el marc d'una declaració d'emergència dictat per l'ACA, no afectaven directament espais de la Xarxa Natura 2000 i, per tant, aquell organisme no estava clarament obligat a demanar una avaluació prèvia de les actuacions previstes per part d'aquella secció.

Els tècnics d'aquesta secció de biodiversitat conclouen també que caldria revertir la situació creada amb aquells treballs en aquell curs del riu Tordera i, per això, proposen:

- Eliminar les espècies vegetals invasores que s'han vist beneficiades per aquella actuació denunciada.
- Restituir la vegetació corresponent als hàbitats d'interès comunitari, en especial la verneda.
- Substituir les esculleres per actuacions de renaturalització dels àmbits afectats i, si s'escau, aplicar solucions de bioenginyeria que aportin valor als hàbitats naturals.
- Dipositar elements vegetals a la llera que ajudin a crear discontinuïtats i afavoreixin la millora de l'hàbitat de la llúdriga i del barb, entre d'altres espècies de la fauna salvatge autòctona protegida, afectades directament per les actuacions denunciades.

Els agents conclouen que, en atenció a que les actuacions realitzades per l'ACA no necessitaven d'una avaluació ambiental prèvia i s'emparaven en una declaració d'emergència, no es pot parlar de la comissió de cap dels delictes contra el medi ambient previstos en l'art. 334 del Codi penal o 329 del Codi penal, atès que no hi ha base suficient per a considerar que van actuar infringint la normativa d'aplicació a aquelles actuacions, encara que es pot concloure que aquell organisme podria haver actuar per la via urgent però podria haver plantejat que aquelles actuacions podrien afectar espècies protegides que allà hi vivien i, per tant, podia haver promogut mesures de prevenció mínimes que haguessin disminuït els efectes negatius d'aquella actuació, tal i com exposen els tècnics de la secció de biodiversitat de la Generalitat.

No es pot concloure, doncs, que en la promoció d'aquelles actuacions sobre aquella secció del riu Tordera l'ACA incomplís de manera clara les previsions de la Ley 21/2013, de 9 de diciembre de Evaluación Ambiental o la Ley 42/2007, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad. D'aquestes normes es desprèn la necessitat d'una avaluació ambiental prèvia a les actuacions que puguin afectar espais naturals protegits inclosos en la Red Natura 2000 o a espècies assenyalades en els annexos II o IV de la referida Ley 42/2007 i declarades en l'àmbit autonòmic o estatal en perill d'extinció. Aquest aspecte condiciona especialment la possibilitat de considerar delictius els fets denunciants.

Per tant, de conformitat amb el que s'ha indicat, decideixo l'Arxivament d'aquestes diligències d'investigació. Ara bé, atès les repercussions negatives d'aquella actuació de l'ACA i que es podia haver fet l'actuació d'una manera menys agressiva per a la fauna protegida i el seu hàbitat i amb unes mínimes mesures correctores que haguessin impedit els danys causats, conforme indiquen els tècnics de la secció de biodiversitat i medi natural de la Generalitat, aquesta decisió es comunicarà al Director de l'ACA per tal que informi a aquesta secció de les actuacions que es portaran a terme per tal de restablir o minimitzar els efectes negatius causats per aquelles actuacions i d'acord amb el proposat per aquella secció de biodiversitat.

Aquesta decisió es comunicarà també a les entitats denunciants per que la coneguin.

Barcelona, 14 de juliol de 2022

A. Pelegrín

